

Dosar nr. 3r-269/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (L. Holevițcaia)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, V. Clima, G. Dașchevici)

DECIZIE

28 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursul depus de Consiliul mun. Chișinău,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de SC „Dital” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Consiliului mun. Chișinău cu privire la constatarea încălcării termenului legal de includere pe ordinea de zi a chestiunii privind aprobarea deciziei cu privire la privatizarea terenului adiacent obiectului privat, obligarea includerii pe ordinea de zi a chestiunii privind aprobarea deciziei cu privire la privatizarea terenului adiacent obiectului privat, compensarea cheltuielilor de judecată și repararea prejudiciului moral,
împotriva încheierii din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de Consiliul mun. Chișinău împotriva hotărârii din 24 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a ț ă :

La 17 aprilie 2019 SC „Dital” SRL, reprezentată de avocatul Sandu Grosu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun. Chișinău, prin care a solicitat constatarea încălcării termenului legal de includere pe ordinea de zi a chestiunii privind aprobarea deciziei cu privire la privatizarea terenului aferent obiectului privat al SC „Dital” SRL din str. XXXXXX, mun. XXXXXX, obligarea pârâtului să includă pe ordine de zi chestiunea privind aprobarea deciziei cu privire la privatizarea terenului menționat, compensarea cheltuielilor de judecată și repararea prejudiciului moral în mărime de 1000 de lei.

Prin hotărârea din 24 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a obligat Consiliul mun. Chișinău să includă pe ordine de zi chestiunea privind aprobarea deciziei cu privire la privatizarea terenului aferent obiectului privat al SC „Dital” SRL din str. XXXXXX, mun. XXXXXX și s-a încasat din contul Consiliului mun, Chișinău în beneficiul SC „Dital” SRL suma de 1000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și 2880 de lei cu titlu de asistență juridică. (f.d.40)

La 12 martie 2020 Consiliul mun. Chișinău a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 24 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de respingere integrală a cererii de chemare în judecată (f.d.44).

Prin încheierea din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de Consiliul mun. Chișinău împotriva hotărârii din 24 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.60-61).

La 17 august 2020, Consiliul mun. Chișinău a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, repunerea în termen a cererii de apel și admiterea acesteia, și casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului, recurentul a indicat că a luat cunoștință cu încheierea contestată la 04 august 2020.

Totodată, a subliniat că consideră încheierea din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău neîntemeiată și care urmează a fi casată, deoarece apelul nemotivat a fost depus în termenul legal de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, iar Curtea de Apel Chișinău după recepționarea dosarului de la instanța de fond urma să notifice apelantului hotărârea motivată a primei instanțe și încheierea pentru înlăturarea neajunsurilor.

În continuare, recurentul a precizat că instanța de fond i-a notificat hotărârea motivată în perioada stării de urgență 17 martie – 15 mai 2020, respectiv omiterea termenului de depunere a motivării apelului este justificată.

Astfel, recurentul a concluzionat că în situația expusă, urmează a fi repus în termen pentru depunerea motivării apelului, în conformitate cu art. 116 Cod de procedură civilă și art. 237 Cod administrativ.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Încheierea recurată a fost pronunțată la 24 iunie 2020 și expediată părților, prin intermediul poștei electronice la 03 august 2020 (f.d. 62).

Consiliul mun. Chișinău a recepționat copia încheierii din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău la 04 august 2020 (f.d.68).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus la 17 august 2020 este în termen.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În speță, completul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece argumentele recurentului au fost expuse cu suficientă claritate.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că, la 17 aprilie 2019 SC „Dital” SRL, reprezentată de avocatul Sandu Grosu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun. Chișinău, prin care a solicitat constatarea încălcării termenului legal de includere pe ordinea de zi a chestiunii privind aprobarea deciziei cu privire la privatizarea terenului aferent obiectului privat al SC „Dital” SRL din str. XXXXXX, mun. XXXXXX, obligarea pârâtului să includă pe ordine de zi chestiunea privind aprobarea deciziei cu privire la privatizarea terenului menționat, compensarea cheltuielilor de judecată și repararea prejudiciului moral în mărime de 1000 de lei.

Prin hotărârea din 24 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a obligat Consiliul mun. Chișinău să includă pe ordine de zi chestiunea privind aprobarea deciziei cu privire la privatizarea terenului aferent obiectului privat al SC „Dital” SRL din str. XXXXXX, mun. XXXXXX și s-a încasat din contul Consiliului mun, Chișinău în beneficiul SC „Dital” SRL suma de 1000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și 2880 de lei cu titlu de asistență juridică. (f.d.40)

La 12 martie 2020 Consiliul mun. Chișinău a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 24 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de respingere integrală a cererii de chemare în judecată (f.d.44).

Prin încheierea din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de Consiliul mun. Chișinău împotriva hotărârii din 24 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.60-61).

La fel, s-a constatat că pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a conchis că apelantul Consiliul mun. Chișinău nu a prezentat motivarea apelului conform art.232 alin.(2) Cod administrativ.

Conform art. 232 alin. (1) și (2) Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Conform art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Actele cauzei denotă că Consiliul mun. Chișinău a recepționat copia hotărârii motivate din 24 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani la 01 aprilie 2020 (f.d.56).

Conform art.232 alin. (2) Codul administrativ, Consiliul mun. Chișinău, avea termen de 30 de zile pentru depunerea apelului motivat, calculat de la data recepționării hotărârii motivate.

Aici, însă instanța de recurs precizează că prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 55 din 17 martie 2020 a fost instituită starea de urgență în Republica Moldova, pentru o perioadă de 60 de zile.

Dat fiind faptul că prin prisma pct. 8 din Anexa la dispoziția nr. 1 din data de 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova termenele de exercitare a căilor de atac aflate în curs la data instituirii stării de urgență se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență, termenul de declarare a apelului motivat pentru Consiliul mun. Chișinău după întrerupere, a început a curge de la data de 16 mai 2020.

Prin urmare, termenul de depunere a apelului motivat de către Consiliul mun. Chișinău a expirat la 15 iunie 2020.

Instanța de recurs reține că Consiliul mun. Chișinău a cunoscut despre necesitatea depunerii motivării apelului, însă într-un mod nejustificat, având la dispoziție 30 de zile, aceasta nu a întreprins acțiuni care ar dovedi intenția de a depune motivarea apelului.

Așadar, Consiliul mun. Chișinău, fiind conștient că a depus împotriva hotărârii primei instanțe doar cererea de apel nemotivată, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt, însă ignorat de acesta.

Mai mult, Consiliul mun. Chișinău în cererea de apel nemotivată a indicat faptul că își rezervă dreptul de a prezenta motivele cererii de apel după ce va lua cunoștință cu hotărârea motivată a primei instanțe (f.d.44).

La acest capitol se va remarca că Consiliul mun. Chișinău din data notificării copiei hotărârii motivate a primei instanțe și până la data declarării inadmisibilității apelului, prin încheierea din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a avut termen real și suficient pentru a prezenta apelul motivat pentru apărarea drepturilor și intereselor sale legitime. Însă până la data emiterii încheierii contestate nu a depus motivarea apelului.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, în condițiile în care Consiliul mun. Chișinău nu a prezentat motivarea apelului în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, concluzia instanței de apel, privind declararea inadmisibilă a apelului este întemeiată.

Ținând cont de cele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor cauzei, instanța de recurs o consideră legală și întemeiată, or, recurentul-apelantul Consiliul mun. Chișinău nu a întreprins vre-o acțiune de a prezenta motivarea apelului până la 15 iunie 2020, ziua în care a expirat termenul pentru a depune motivarea apelului.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție respinge ca nefondate argumentele recurentului precum că instanța de apel a emis încheierea contestată cu aplicarea eronată a art. 236 Cod administrativ.

Or, art.232 alin.(2) Codul administrativ, expres prevede că motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii

motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Astfel, această dispoziție legală urmează a fi cunoscută și respectată de către participanții în proces, pentru apărarea drepturilor și intereselor sale legitime.

Iar, conform art.47 alin. (3) Codul administrativ, culpa reprezentantului împuternicit se atribuie participantului reprezentat.

La fel, nefondat și doar declarativ instanța de recurs apreciază și argumentul invocat de recurent că omiterea termenului de depunere a motivării apelului a avut loc din motive întemeiate.

Or, conform art. 237 Cod administrativ, prevederile art.65 alin.(1)–(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Iar, conform art. 65 alin. (1) și (2) Cod administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Consiliul mun. Chișinău în cererea de recurs doar a menționat că a omis depunerea motivării apelului din motive întemeiate, însă fără a preciza care sunt acestea și fără a anexa probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază.

Mai mult, instanța de recurs constată că Consiliul mun. Chișinău nu a intervenit în apărarea drepturilor sale procesuale, prin aplicarea corespunzătoare a dispozițiilor art. 65 alin. (1) și (2) Cod administrativ. Or, reprezentantul acestuia nu a înaintat o cerere privind repunerea în termen pentru depunerea motivării apelului până la pronunțarea încheierii contestate, ceea ce denotă lipsa de interes față de acest proces.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamanților la un proces echitabil.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că conform legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în

restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Așadar, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de Consiliul mun. Chișinău sunt neîntemeiate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Consiliul mun. Chișinău.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b), art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Consiliul mun. Chișinău.

Se menține încheierea din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de SC „Dital” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Consiliului mun. Chișinău cu privire la constatarea încălcării termenului legal de includere pe ordinea de zi a chestiunii privind aprobarea deciziei cu privire la privatizarea terenului, obligarea includerii pe ordinea de zi a chestiunii privind aprobarea deciziei cu privire la privatizarea terenului și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecători

Victor Burduh

Nina Vascan